

LEGE nr. 383 din 24 decembrie 2013 a apiculturii

▶(la data 09-ian-2014 actul a fost promulgata de Decretul 1206/2013)

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 1

(1) Obiectul prezentei legi îl constituie crearea cadrului legal privind reglementarea activității apicole în scopul protejării albinelor și dezvoltării apiculturii.

▶(la data 22-nov-2015 Art. 1, alin. (1) din capitolul I modificat de Art. I, punctul 1. din Legea 280/2015)

(2) Creșterea albinelor este o îndeletnicire tradițională a populației și constituie, prin rolul său economic, ecologic și social, o parte a avuției naționale.

Art. 2

Activitatea în apicultură poate fi practică de orice persoană fizică sau juridică cu respectarea legislației în vigoare. Statul român prin ministerele de resort sprijină activitatea de creștere a albinelor, de creștere a numărului și producției familiilor de albine, de valorificare superioară a resurselor melifere, a produselor apicole, de conservare a biodiversității și păstrare a fondului genetic apicol autohton.

▶(la data 18-iun-2020 Art. 2 din capitolul I modificat de Art. I, punctul 1. din Legea 79/2020)

Art. 3

(1) Apicultorii, individual sau organizați în forme asociative, pot beneficia de sprijin financiar pentru înființarea, dezvoltarea și modernizarea stupinelor prin accesarea măsurilor prevăzute în programele naționale sau europene destinate acestui sector.

(2) Formele asociative pot beneficia de sprijin financiar pentru organizarea de cursuri de formare profesională, organizarea de conferințe, schimburi de experiențe și activități didactice.

▶(la data 18-iun-2020 Art. 3 din capitolul I modificat de Art. I, punctul 2. din Legea 79/2020)

Art. 4

Apicultorii pot participa la programe de formare profesională organizate de Agenția Națională pentru Ameliorare și Reproducție în Zootehnie "Prof. Dr. G. K. Constantinescu" sau de alți furnizori de formare profesională autorizați, în condițiile legii.

Art. 5

În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) apicultură - ramură agricolă din sectorul zootehnic ce cuprinde activitatea de creștere, exploatare, înmulțire și ameliorare a albinelor melifere; știința care se ocupă cu creșterea și îngrijirea rațională a albinelor, în scopul obținerii și folosirii produselor apicole și polenizării florei entomofile;

a¹) miere - substanța naturală dulce produsă de albine *Apis mellifera* din nectarul plantelor sau din secrețiile secțiunilor vii ale plantelor sau din excrețiile, pe secțiunile vii ale plantelor, ale insectelor care se hrănesc prin sucțiune din plante și pe care albinele le colectează, le transformă, combinându-le cu substanțe proprii specifice, le depozitează, le deshidratează, le adună și le lasă în faguri pentru a se macera și a se maturiza;

▶(la data 18-iun-2020 Art. 5, litera A. din capitolul I completat de Art. I, punctul 3. din Legea 79/2020)

b) produse apicole - produsele obținute de la familia de albine ca rezultat al activității acesteia, sub denumirea de miere, polen, păstură, lăptișor de matcă, apilarnil, ceară, propolis, venin de albine;

c) material biologic apicol - orice material biologic provenit din familia de albine care poate fi utilizat pentru reproducție și selecție, pentru activități apicole sau pentru comercializare;

d) apicultor - persoană care deține, crește și/sau exploatează familii de albine;

e) stup - echipament apicol, asamblat, care adăpostește familia de albine în perioada de creștere și exploatare și este utilizat atât în stupăritul staționar, cât și în stupăritul pastoral;

f) familie de albine/colonie de albine - unitate biologică alcătuită din albine lucrătoare, matcă, trântori, faguri pentru dezvoltarea și depozitarea hranei, care se află într-un stup;

g) roi artificial pe faguri - unitate biologică alcătuită din rame cu faguri, în general 3-5, cu puiet în toate stadiile de dezvoltare și provizii de hrană, albina de pe rame și o matcă împerecheată;

h) roi la pachet - unitate biologică alcătuită în general din 1-1,5 kg albină tânără însoțită de o matcă împerecheată și care nu cuprinde faguri;

i) matcă/regină - singurul individ femel din familia de albine cu organe reproducătoare complet dezvoltate, capabil să se împerecheze și să depună ouă fecundate;

j) trântor - individ mascul din familia de albine apt pentru împerechere cu matca;

k) stupină/exploatație apicolă - totalitatea familiilor de albine deținute de o persoană, care poate fi amplasată pe o singură vatră sau pe mai multe vetre, în număr variabil. O stupină/exploatație apicolă poate cuprinde echipamente specifice, utilaje și construcții necesare pentru desfășurarea activității apicole;

l) vatră de stupină - locul/suprafața de teren pentru amplasarea unei stupine, în sistem staționar, permanentă sau în sistem pastoral ori temporară. Vatra poate fi permanentă, dacă stupii sunt amplasați în același loc pe toată perioada anului sau cel puțin pe perioada iernării, ori temporară, atunci când stupii sunt transportați și amplasați pe o perioadă limitată de timp în vederea valorificării unui cules;

m) stupărit staționar - sistem de întreținere și exploatare a familiilor de albine pe aceeași vatră pe toată perioada anului;

n) stupărit pastoral/transhumanță - sistem de întreținere și exploatare a familiilor de albine care include deplasarea acestora, pe vetre temporare, pentru valorificarea unor culesuri sau pentru polenizare dirijată;

o) plante entomofile sau floră entomofilă - plante ce sunt polenizate cu ajutorul insectelor, inclusiv al albinelor;

p) polenizarea plantelor - proces prin care polenul este transferat din sacii polinici ai anterelor pe stigmatul pistilului, proces prin care se asigură fecundarea plantelor. Polenizarea entomofilă, dirijată, cu albine, se realizează în scopul sporirii producției de semințe, fructe și legume;

q) bază meliferă - totalitatea plantelor din flora spontană și cultivată, care sunt cercetate de albinele melifere pentru

polen, nectar sau mană;

r) rasă de albine - populație de familii de albine de origine comună suficient de numeroasă pentru creșterea "în sine", care are un genofond comun și posedă anumite particularități fenotipice, adaptată condițiilor pedoclimatice și florei melifere din zona respectivă;

s) familie de albine de elită - familie de albine de rasă pură, cu performanțe superioare selecționate, ca urmare a aplicării programului național de ameliorare și care transmite constant, prin descendență, însușirile respective;

▶(la data 22-nov-2015 Art. 5, litera S. din capitolul I modificat de Art. I, punctul 3. din Legea 280/2015)

s) stupina de elită - stupina autorizată de autoritatea competentă în domeniu, respectiv Agenția Națională pentru Zootehnie «Prof. dr. G. K. Constantinescu» în creșterea familiilor de albine de elită și producerea de material biologic selecționat, conform programului național de ameliorare la albine;

▶(la data 22-nov-2015 Art. 5, litera S. din capitolul I modificat de Art. I, punctul 3. din Legea 280/2015)

t) stupină de multiplicare - stupină autorizată de autoritatea competentă în domeniu, respectiv Agenția Națională pentru Zootehnie «Prof. dr. G. K. Constantinescu», pentru multiplicarea materialului genetic provenit de la familii de albine cu performanțe superioare, de rasă pură, din stupina de elită, conform programului național de ameliorare;

▶(la data 22-nov-2015 Art. 5, litera T. din capitolul I modificat de Art. I, punctul 3. din Legea 280/2015)

t) carnet de stupină - document elaborat de forma asociativă și aprobat de Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, care conține informații cu privire la mișcarea efectivului, starea de sănătate și întreținere a fiecărei familii de albine, tratamentele efectuate, deplasările în pastoral, precum și alte operațiuni din domeniul apicol;

u) valoare de piață - prețul pe care apicultorul îl poate obține prin vânzarea familiilor de albine și a producției de miere obținute în urma culesului.

CAPITOLUL II: Ameliorarea raselor de albine și protecția fondului genetic apicol autohton

▶(la data 18-iun-2020 capitolul II modificat de Art. I, punctul 4. din Legea 79/2020)

Art. 6

(1) Ameliorarea albinelor din România se realizează prin programul național-cadru de ameliorare în baza căruia organizațiile și asociațiile acreditate de Agenția Națională pentru Zootehnie «Prof. dr. G. K. Constantinescu» întocmesc programe proprii de ameliorare, înființează și mențin evidențe zootehnice și genealogice.

(2) Programul național de ameliorare are la bază ameliorarea rasei autohtone *Apis Mellifera Carpatica*, prin îmbunătățirea performanțelor acestei populații în conformitate cu legislația națională și cu programul național-cadru de ameliorare a albinelor.

(3) Biotehnologia însămânțărilor artificiale este de competența institutelor de cercetare, a institutelor de învățământ superior de profil, a apicultorilor calificați, recunoscuți conform legislației în vigoare, iar manipulările genetice efectuate cu caracter experimental sunt de competența institutelor de cercetare și de învățământ superior de profil și aplicarea în practică se face sub controlul Agenției Naționale pentru Zootehnie «Prof. dr. G. K. Constantinescu».

(4) Producerea pentru comercializare a mătcilor ameliorate în rasă curată poate fi realizată doar de stupine de multiplicare și de elită, autorizate în acest scop, conform legislației în vigoare.

(5) În scopul protecției materialului biologic apicol autohton, introducerea de material biologic apicol pe teritoriul României va fi autorizată de Agenția Națională pentru Zootehnie «Prof. dr. G. K. Constantinescu» și Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor. Pentru realizarea protecției materialului biologic apicol autohton, prin programele naționale de sprijinire și dezvoltare a apiculturii se vor finanța proiectele și măsurile în care se utilizează material genetic apicol autohton.

(6) Împerecherea controlată, naturală sau prin însămânțare artificială este obligatorie pentru înființarea și menținerea evidențelor zootehnice și genealogice.

(7) În baza evidențelor zootehnice și genealogice, entitățile autorizate pentru ameliorare au obligația de a emite certificat de origine și declarație de conformitate.

▶(la data 18-iun-2020 Art. 6 din capitolul II modificat de Art. I, punctul 5. din Legea 79/2020)

Art. 7

Agenția Națională pentru Ameliorare și Reproducție în Zootehnie "Prof. Dr. G. K. Constantinescu" elaborează metodologia privind realizarea și omologarea de noi creații biologice - rase, linii și hibrizi, care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Art. 8

În scopul îmbunătățirii resurselor melifere, autoritățile administrației publice locale vor folosi cu prioritate terenurile pe care le au în administrare la plantarea terenurilor improprie pentru agricultură, a râpelor, a marginilor de drumuri, a spațiilor verzi, cu arbori, arbuști și alte plante ornamentale care prezintă și interes pentru apicultură.

Art. 9

(1) Apicultorii care amplasează stupine în pastoral sau la iernat sunt obligați să comunice în scris autorităților administrației publice locale în a căror rază teritorială se află locul, perioada, numărul familiilor de albine, precum și adresa deținătorului de stupi, asigurând evidența acestora, dar și protecția familiilor de albine împotriva tratamentelor fitosanitare.

(2) La amplasarea stupinelor în pastoral pe terenuri proprietate privată, apicultorul va solicita în scris aprobarea amplasării stupilor proprietarului sau administratorului terenului anterior comunicării către autoritățile administrației publice locale.

▶(la data 18-iun-2020 Art. 9 din capitolul II modificat de Art. I, punctul 6. din Legea 79/2020)

Art. 10

(1) Polenizarea dirijată a culturilor agricole entomofile cu ajutorul albinelor se realizează pe bază de contracte încheiate între proprietarii familiilor de albine și deținătorii de culturi.

(2) Costurile prestației de polenizare se stabilesc prin negocieri între părți.

Art. 11

(1) Autoritățile administrației publice locale, precum și administratorii terenurilor agricole sau silvice sunt obligate să asigure gratuit apicultorilor vetre de stupină temporare sau permanente, pe baza autorizației de stupărit pastoral

depuse de către aceștia la consiliul local.

▶(la data 22-nov-2015 Art. 11, alin. (1) din capitolul II modificat de Art. I, punctul 5. din Legea 280/2015)

(2) Vetrele de stupină pot fi atribuite în județul de domiciliu al apicultorului sau în alte județe.

(3) Suprafețele de teren se atribuie gratuit de către autoritățile administrației publice locale, precum și de administratorii terenurilor agricole sau silvice pentru vatra de stupină în funcție de mărimea stupinei, în locuri accesibile mijloacelor de transport, și nu vor fi mai mici de 5 mp pentru fiecare familie de albine și de 50 mp pentru pavilioane.

▶(la data 22-nov-2015 Art. 11, alin. (3) din capitolul II modificat de Art. I, punctul 5. din Legea 280/2015)

(4) [textul din Art. 11, alin. (4) din capitolul II a fost abrogat la 22-nov-2015 de Art. I, punctul 6. din Legea 280/2015]

Art. 12

[textul din Art. 12 din capitolul II a fost abrogat la 22-nov-2015 de Art. I, punctul 7. din Legea 280/2015]

Art. 13

(1) Amplasarea familiilor de albine pe terenurile deținute de apicultori, cu orice titlu, se face la o distanță de cel puțin 10 m față de drumurile publice sau hotarele proprietăților din domeniul public aflate în intravilan ori în extravilan și la o distanță de cel puțin 5 m față de hotarele proprietăților din domeniul privat aflate în intravilan ori în extravilan.

▶(la data 22-nov-2015 Art. 13, alin. (1) din capitolul II modificat de Art. I, punctul 8. din Legea 280/2015)

(2) Dacă distanța față de obiectivele prevăzute la alin. (1) este mai mică de 5 m, familiile de albine trebuie să fie despărțite de acestea printr-un gard, zid, plasă ori alt obstacol prin care albinele să nu poată pătrunde în zbor, cu o înălțime minimă de 2 m, măsurată de la nivelul solului, și care să continue pe aceeași linie încă 2 m dincolo de stupii amplasați la extremitățile stupinei.

(3) Numărul familiilor de albine amplasate pe vatra permanentă, pentru iernat, nu este limitat.

▶(la data 22-nov-2015 Art. 13, alin. (3) din capitolul II modificat de Art. I, punctul 8. din Legea 280/2015)

(4) Apicultorii sunt obligați să respecte distanța dintre stupine de minimum 100 m la masivele melifere din păduri, de minimum 300 m la culturile agricole și să nu amplaseze stupina pe direcția de zbor a albinelor aparținând altor stupine sau să amplaseze stupina între alte stupine și sursa de cules.

Art. 14

Apicultorii sunt obligați să respecte normele sanitar-veterinare privind diagnosticarea și tratamentul familiilor de albine bolnave.

Art. 15

(1) Pentru prevenirea intoxicațiilor la albine, deținătorii de suprafețe agricole și silvice care efectuează tratamente chimice la culturile agricole și silvice pe care le dețin sunt obligați să anunțe, în scris, consiliile locale cu cel puțin 48 de ore înainte de efectuarea tratamentului, precum și denumirea produsului folosit.

(2) Consiliile locale, precum și administratorii terenurilor agricole sau silvice trebuie să anunțe, în scris sau telefonic, apicultorii care au vatră de stupină staționară/permanentă sau temporară/pastorală, cu cel puțin 24 de ore înaintea efectuării de către deținătorii de terenuri agricole sau silvice a tratamentelor cu substanțe chimice, în vederea prevenirii intoxicațiilor la albine.

(3) În cazul în care apicultorul, prin nerespectarea de către deținătorul de suprafețe agricole și silvice a prevederilor alin. (1), înregistrează mortalități la familiile de albine, consiliul local și administratorii terenurilor agricole sau silvice, în baza documentului sanitar-veterinar de constatare a cauzelor mortalității, întocmesc un proces-verbal de evaluare a pagubelor și stabilesc cuantumul despăgubirilor care se acordă apicultorului de către deținătorii de suprafețe agricole sau silvice, la valoarea de piață a familiilor de albine și a producției de miere care ar fi trebuit obținută în urma culesului.

Art. 16

[textul din Art. 16 din capitolul II a fost abrogat la 01-ian-2016 de Art. 502, alin. (1), punctul 2. din titlul XI din Codul Fiscal din 2015]

Art. 17

Având în vedere importanța deosebită pe care o are baza meliferă națională pentru apicultură și producțiile realizate, organizarea activității de stupărit pastoral reprezintă o prioritate pentru consiliile locale, precum și pentru administratorii terenurilor agricole sau silvice.

Art. 17¹

(1) Producătorii, procesatorii și comercianții sunt obligați să afișeze vizibil pe etichetă țara de origine pentru mierea de albine.

(2) Pentru amestecurile de miere provenite din comunitatea europeană și/sau țări terțe, producătorii, procesatorii și comercianții sunt obligați să afișeze vizibil pe etichetă țara sau țările de origine, după caz.

(3) Este interzisă inscripționarea pe etichetă a sintagmei «Produs Românesc» dacă nu sunt respectate prevederile art. 2 din Legea nr. 168/2017 privind instituirea zilei de 10 octombrie - Ziua națională a produselor agroalimentare românești.

Art. 17²

(1) Medicii veterinari oficiali de la nivelul direcțiilor sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor județene și a municipiului București sunt obligați să efectueze supravegherea și controlul oficial al modului în care producătorii și procesatorii realizează procesarea mierii și să recolteze probe în vederea efectuării analizelor de laborator, în baza planului de control al Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor și în cazul reclamațiilor cu privire la neîncadrarea în parametrii de siguranță și de calitate ai acestor produse.

(2) În vederea realizării activităților prevăzute la alin. (1), Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor va asigura condițiile și dotarea cu laboratoare specifice inclusiv la nivel regional sau pentru fiecare direcție județeană.

▶(la data 18-iun-2020 Art. 17 din capitolul II completat de Art. I, punctul 7. din Legea 79/2020)

CAPITOLUL III: Dispoziții finale

Art. 18

(1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiuni, și se sancționează după cum urmează:

- a)** cu avertisment sau amendă de la 50 lei la 100 lei, în cazul necompletării carnetului de stupină;
- b)** cu avertisment sau amendă de la 100 lei la 150 lei, în cazul nedeținerii carnetului de stupină;
- c)** cu avertisment sau amendă de la 150 lei la 200 lei, în cazul neidentificării stupilor de către apicultor, conform legislației în domeniu;
- d)** cu avertisment sau amendă de la 100 lei la 200 lei, în cazul lipsei panoului de identificare la stupinele deplasate în pastoral;
- e)** cu amendă de la 200 lei la 300 lei, în cazul nerespectării prevederilor art. 13 alin. (1) și (2);
- f)** cu amendă de la 250 lei la 500 lei, în cazul neanunțării de către apicultor, în maximum 24 de ore de la instalarea stupinei pe vatră, a consiliului local și a administratorilor terenurilor agricole sau silvice pe rază căruia se deplasează cu stupii în pastoral;
- g)** cu amendă de la 300 lei la 400 lei, în cazul nerespectării de către apicultor a distanțelor dintre stupine la masivele melifere din păduri;
- h)** cu amendă de la 300 lei la 400 lei, în cazul nerespectării de către apicultor a distanțelor dintre stupine la culturile agricole;
- i)** cu amendă de la 300 lei la 400 lei, în cazul amplasării de către apicultor a stupinei pe direcția de zbor a albinelor aparținând altor stupine sau al amplasării stupinei între alte stupine și sursa de cules;
- j)** cu amendă de la 1.000 lei la 1.500 lei, în cazul nerespectării prevederilor art. 15 alin. (1) și (2), precum și acordarea de despăgubiri apicultorului pentru daunele create;
- k)** cu amendă de la 1.000 lei la 2.000 lei, în cazul vânzării materialului biologic apicol neautorizat;
- l)** cu amendă de la 20.000 lei la 30.000 lei pentru producătorii, procesatorii și comercianții în cazul nerespectării prevederilor art. 17¹;
- m)** cu amendă de la 5.000 lei la 20.000 lei, introducerea pe teritoriul României de material biologic apicol fără autorizație conform prevederilor art. 6 alin. (5);
- n)** cu amendă de la 30.000 lei la 40.000 lei, pentru producătorii, procesatorii și comercianții care comercializează cu bună știință miere de albine cu adaosuri de zaharuri exogene sau alte substanțe interzise, prin nerespectarea dispozițiilor prevăzute la art. 5 lit. a¹), și, după caz, suspendarea pe timp de 12 luni a documentului de autorizare/înregistrare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor în conformitate cu legislația sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor în vigoare.

▶(la data 18-iun-2020 Art. 18, alin. (1) din capitolul III modificat de Art. I, punctul 8. din Legea 79/2020)

(2) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către:

- a)** persoane împuternicite de primar sau primarul general al municipiului București, pentru contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. f), h), i) și j);
- b)** persoane împuternicite din cadrul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor, pentru contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. a) și m);
- c)** persoane împuternicite din cadrul Agenției Naționale pentru Ameliorare și Reproducție în Zootehnie «Prof. dr. G. K. Constantinescu», pentru contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. a)-e), k) și m);
- d)** structurile teritoriale de regim silvic, pentru contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. f) și g);
- e)** personalul împuternicit din cadrul Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor și Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor, pentru contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. l) și n).

▶(la data 18-iun-2020 Art. 18, alin. (2) din capitolul III modificat de Art. I, punctul 8. din Legea 79/2020)

(2¹) Produsele falsificate sau substituite mierii se vor confisca și se vor distruge pe cheltuiala comerciantului, procesatorului sau a producătorului, după caz.

▶(la data 18-iun-2020 Art. 18, alin. (2) din capitolul III completat de Art. I, punctul 9. din Legea 79/2020)

(3) Contravenientul poate achita, în cel mult 48 de ore de la data încheierii sau, după caz, de la data comunicării procesului-verbal de constatare a contravenției, jumătate din minimul amenzii, agentul constatatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

Art. 19

Prevederile prezentei legi referitoare la contravenții se completează cu cele ale Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 20

La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea apiculturii nr. 89/1998, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 5 august 2010, se abrogă.

..****..

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALERIU-ȘTEFAN ZGONEA
 PREȘEDINTELE SENATULUI
GEORGE-CRIN LAURENȚIU ANTONESCU